

De Wacht knikte weer. „Dat geloof ik best,” zei hij. „Dieren!”

„Ja hè? Dieren! Soms zou je zeggen dat het mensen zijn, zeg ik.”

De Wacht keek hem aan.

„Soms denk ik wel eens . . .” begon hij, en toen zweeg hij.

De mecaniciën werd een beetje verlegen onder zijn blik. „Je kan het gerust zeggen,” zei hij.

De Wacht zei: „Onze Lieve Heer is in de Kerstnacht op aarde gekomen, om de mensen te leren, dat ze elkander moeten liefhebben als zich zelf. Maar ik denk wel eens dat de stomme dieren hem beter begrepen zouden hebben, dan velen van ons.”

Na deze woorden van de Wacht is het verhaal dus uit. Maar het zou ook best verder kunnen gaan. Want hoe gaat het daarna bijvoorbeeld met de mecaniciën, met zijn vader, met de hond? Er zijn natuurlijk heel wat mogelijkheden — denk maar eens na.

Degenen onder jullie die aan dit verhaal een 'slot' willen schrijven, moeten dit nu eens proberen. Stuur dat slot dan aan de schrijfster van het verhaal, mevrouw T. Blom, Van Peltilaan 49, Bergen, N.H. Zij zal jullie bijdrage graag lezen. En hij of zij die het mooiste slot heeft ingezonden, krijgt een boek. Veel succes!

Zelf aan het werk!

MIEN LABBERTON EN TON ZONNEVELD

Velen van jullie zullen al wel eens gauw even achter in het boek gekeken hebben om te zien of er weer werkjes en opgaven zijn, zoals vorige jaren. Ja hoor, die zijn er weer! Werkjes voor handige vingers en opgaven voor geduldige denkpuzzelaars. En natuurlijk een kleurplaat en een verhalenplaat.

Eerst komen hier dan de knutselwerkjes.

M. L.

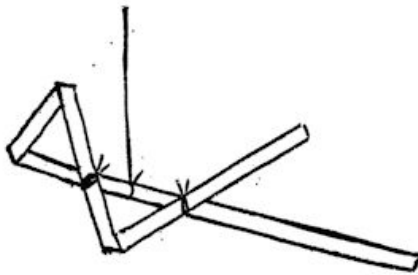
Zullen we dit jaar eens een kerstmobile gaan maken? Op de tekeningen kun je zien wat ik daarmee bedoel. De boogjes zijn van ijzerdraad en de figuurtjes er met dun garen aan opgehangen. Het geheel is altijd in beweging, vooral als het in de buurt van een kachel hangt.

Je begint met het maken van de figuren. Voor deze mobile maakte ik ze van limonaderietjes. Geen plastic rietjes, maar echte, van stro. Je zou dus ook stro bij een boer kunnen gaan vragen. Haverstro is mooi. Maar je moet dan wel handgedorst stro hebben, want het machinaal gedorst is erg geplet. En omdat iedereen wel machinaal dorst tegenwoordig, zul je er niet zo gemakkelijk aan komen. En dan koop je dus maar rietjes. Die zijn ook niet zo erg duur. Het gele stro heeft een prachtige glans, vooral bij kaarslicht.

Verder hebben we nodig geel of rood of groen draad om de onderdelen aan elkaar te binden; bloemendraad (dun ijzerdraad) of dun koperdraad; dun garen om de figuren aan op te hangen en dan wat dikker ijzerdraad of koperdraad voor de boogjes.

Leg de rietjes eerst een kwartiertje in warm water, dan kun je er prettiger mee werken.

Eerst maken we een vogeltje. Buig een rietje als op de tekening. Bind het eerst bij de kop en

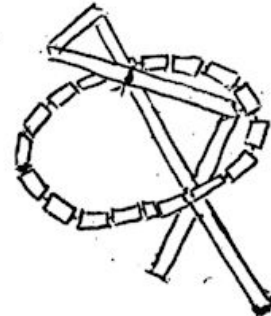

dan bij de staart vast, knip de staart wat bij en je vogeltje is al klaar! Grotere vogeltjes maak je van 2 of 3 rietjes op dezelfde manier. Als je wilt kun je er ook nog vleugels op binden, bedenk zelf maar hoe je dat doen wilt.

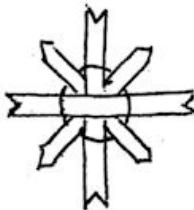
Je kunt je vogeltje ook in een kooitje zetten. Daarvoor knip je een overgeschoten stukje stro „kralen”, die je aan een stukje dun ijzerdraad rijgt, daar buig je een ring van. Je bindt dan een draadje aan de onderkant van de ring, de draad prik je (met een naald) dwars

door de buik en rug van je vogeltje, en aan de bovenkant bind je hem weer aan de ring vast.

Je kunt ook sterren maken van stro. Je neemt vier stukjes stro, legt die in stervorm op elkaar en dan vlecht je een gekleurde draad één op één neer rond het midden. Dat doe je nog één of twee keer, zodat het mooi stevig zit, en dan bind je de eindjes aan elkaar. Als je het te moeilijk vindt in één keer alle vier de strootjes tegelijk vast te binden, dan begin je met twee strootjes, en als die vastzitten, bind je de twee andere ertegenaan. Zorg dat de „stralen” mooi gelijk zijn. Als je wilt kun je ze nog inknippen ook.

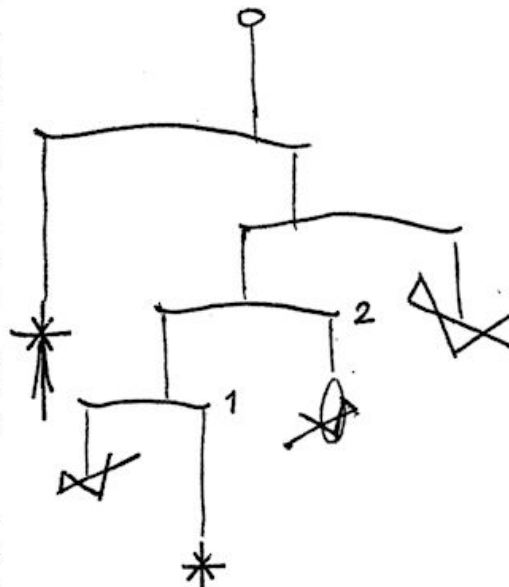
En als je nu een stuk of 5 verschillende vogels en sterren hebt, die ook allemaal een ophangdraad hebben gekregen, kunnen we de mobile gaan maken. Knip van het dikkere ijzerdraad met een draadtangetje een stukje van 10 à 12 cm. Dat is boogje nr 1. Je begint namelijk onderaan! Zorg dat het ijzerdraad mooi glad blijft, en dat er geen valse bochten in komen. Met een buigtangetje buig je voorzichtig aan weerskanten een haakje. Aan elk haakje hang je nu een figuurtje, maar zorg dat de figuurtjes vrij hangen, en elkaar nooit kunnen raken in welke stand ze ook hangen. Hang de één dus b.v. maar wat hoger dan de andere. Nu komt er aan boogje nr 1 een ophangdraad. Schuif net zo lang tot

alles precies in evenwicht is en het ijzerdraad dus mooi recht hangt. Nu knip je boogje nr 2, dat wat langer mag zijn dan nr. 1. Op de tekening zie je hoe je verder moet werken. Zorg telkens dat alles goed in evenwicht is voor je verder gaat. Belangrijk is dat je de figuren goed in de ruimte verdeelt, en dat ze nooit elkaar of elkaars draden kunnen raken als ze aan het ronddraaien gaan. Om verschuiven van de ophangdraden te voorkomen, kun je op alle draadknoopjes een klein beetje tubelijm doen.

Tenslotte prik je de mobile met een punaise tegen het plafond. Of als dat niet kan, hang je hem op aan een touwtje, dat tussen twee punten in de kamer gespannen is.

Je begrijpt wel, dat je behalve strofiguren ook andere dingen kunt gebruiken, als ze maar van heel licht materiaal zijn. Wie b.v. het Kerstboek van

verleden jaar nog heeft, kan daarin papieren kerstboomversiersels vinden, die je heel goed voor een mobile kunt gebruiken.

En dan ga ik jullie nog vertellen hoe je zelf rubber stempeltjes kunt maken, waarmee je allerlei dingen kunt versieren. B.v. papieren *servetjes* op de kersttafel, een hele *tafelopper* misschien wel, waarvoor je een stuk van een rol kastpapier gebruikt. Je kunt ook *inpakpapier* voor cadeautjes met kerstmotiefjes bestempelen, en je kunt zelf *kerstkaarten* maken om aan oma en opa te sturen. En misschien weet je zelf nog wel meer dingen die je bestempelen kunt.

Je hebt nodig een oude binnenband van een fiets, wat restjes hout en een tube lijm. Uit de fietsband knip je kerstmotiefjes: een klok, een hulstblaadje, een ster, een sparreboom enz. Als je wilt kun je met ballpoint op het rubber tekenen voor je knipt. Maak vooral eenvoudige strakke figuurtjes. Met lijm kun je je rubber figuurtjes nu op vlakke stukjes hout lijmen. Zaag of snijd zoveel mogelijk hout rondom weg, anders drukt het hout straks mee.

En als je nu een aantal stempels klaar hebt, kun je gaan stempelen. Daarvoor heb je nodig: een glasplaat, of een oud bord, of een platte blikken deksel of zoiets. Dan een paar stukjes dik flanel of molton of

vilt van een oude hoed, van b.v. 5 bij 5 cm. Je hebt zoveel stukjes vilt nodig als je kleuren denkt te gebruiken. Leg de viltjes even in het water, knijp ze stijf uit en leg ze op het bord of het glas. En dan giet je voorzichtig op elk stukje vilt een andere kleur inkt. Vooral niet teveel hoor. Je kunt beter later nog eens bijvullen als dat nodig is.

En dan ga je stempelen. Probeer het eerst maar in het klad. Misschien heb je een stuk behangselpapier, daar gaat het fijn op.

Tenslotte zou je nog *kaarsenhoudertjes van klei* kunnen maken. Je zet één of meer kaarsen in een kluitje klei, en je prikt in de zachte klei sparretakjes, klimopbladeren, hulstbessen e.d. De kandelaartjes kun je heel goed als taferversiering gebruiken.

Zo, ik hoop dat jullie weer genoeg ideeën hebben om het huis met Kerstmis mooi op te sieren.

Ton Zonneveld.

En nu, na het knutselwerk, de opgaven. Doe er allemaal maar flink je best op.

Eerste opgave: DE KLEURPLAAT.

Natuurlijk zie je wel dadelijk wat deze plaat voorstelt, Maria en Jozef reizen te zamen van Nazareth naar Bethlehem. De jonge ezels draagt ook de manden, waar onderin de allernodigste dingen zijn gepakt. Daarbovenop hebben stellig eetwaren gelegen en ook het drinkwater voor de lange tocht, maar dat zie je niet meer, alles is op. Daaraan kun je zien, dat ze het doel bijna hebben bereikt. En dat kun je óók zien aan hun moede gezichten. Er zijn cactussen en palmbomen, want het

is Oosters land. Het wordt avond, de sterren komen op. Ze kunnen Bethlehem al zien liggen, maar hun weg moet nog een kromming maken.
Kleur deze plaat zo mooi als je maar kunt!

Tweede opgave: DE VERHALENPLAAT.

Dit is nu eens een bijzonder aardige plaat om zelf een verhaal bij te bedenken. En omdat je dit op zoveel verschillende manieren kunt doen, heeft de plaat ook nog geen naam gekregen. Die moet je dus ook maar zelf bedenken, zodat hij goed bij de plaat en goed bij je verhaal past.

Ja, wat is dit voor een kindje? En wat is het voor een huisje? Denk je dat het háár huis is, het huis waar ze woont? Of juist niét? Zou het een vréemd huis voor haar zijn? Of toch wel een beetje bekend? En wat gaat ze er dan doen? Wat houdt ze toch op haar rug?

Wat een wijd land ligt er omheen, vind je niet? Je zou bij deze plaat wel tien verschillende verhalen kunnen bedenken. Maar dát hoeft niet — één verhaal is voldoende! Van de kinderen tot tien jaar is één schrijfpagina genoeg, van de kinderen van elf jaar en ouder worden minstens twéé pagina's verwacht. Laat je fantasie de vrije loop en maak er een echt mooi verhaaltje van. En bedenk een aardige titel. Vergeet dat vooral niet!

Derde opgave: DE TWAALF WOORDEN.

Hieronder vinden jullie twaalf namen, van meisjes en van jongens. Je zult wel dadelijk zien, dat het lang niet allemaal Nederlandse kinderen zijn. Toch vierden ze samen het Kerstfeest en ze begrepen elkaar daarbij best. Ze zongen allemaal Kerstliedjes, ieder in hun eigen taal, maar ze waren er ook mee bezig, elkanders taal te leren. En dat is erg belangrijk voor de toekomst van de wereld. Jullie moeten ook goed je best doen, als je vreemde talen leert.

Maar nu komt de eigenlijke opgave. Door de letters van elke naam anders te rangschikken, kun je er „Kerstwoorden” van maken, d.w.z. woorden die in verband staan met de maand december of met het Kerstfeest zelf. Ik zal je een voorbeeld geven. Als er b.v. de naam „Elsje Destrik” bij zou staan, dan zou je, door de letters anders te rangschikken, het woord „Kerstliedjes” er van kunnen maken. Begrepen? Natuurlijk staat deze er nu niet bij!

De twaalf namen zijn:

1. Sten Kolmbree.	7. Karin Clagervith.
2. Yca Thardensers.	8. Lars Gertsen.
3. Hulda Wensencaps.	9. Karel van de Stande.
4. Wenda Vetkens.	10. Ilse Kongsberstrom.
5. Peter Skindelligs.	11. Arnt Keverelsh.
6. Ole Rugimzek.	12. Lena Neggenz.

Natuurlijk is het prachtig, als je alle twaalf de woorden vindt. Dit spreekt vanzelf, dan krijg je een 10 voor deze opgave! Maar dat hoeft niet. Als je ze niet allemaal kunt vinden, dan stuur je me maar wat je gevonden hebt. Je leeftijd telt natuurlijk mee bij de beoordeling.

Vierde opgave: HET LIEDJE.

Veel kinderen houden erg van tekenen. Daarom is er ook dit jaar weer een Kerstliedje, dat je eerst keurig netjes en zonder fouten moet overschrijven en dan ga je het naar je eigen inzicht illustreren. Er plaatjes bij tekenen dus. En daarbij komt het er niet in de eerste plaats op aan of je mooi tekenen kunt. Het allermeeft komt het er op aan, dat je door je tekeningen laat zien, dat je het versje echt goed hebt begrepen. Je tekeningen mogen gekleurd of ongekleurd zijn. Je doet het zoals je dat zelf het liefste doet en het mooiste vindt.

Dit is het versje:

HET LIED VAN DE KINDEREN.

Langs alle wegen,
van óveral,
komen de kind'ren.
naar Bethlehems stal.

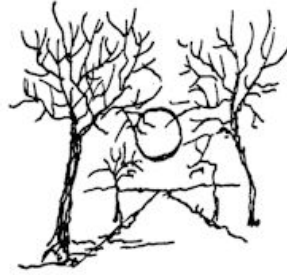
D' één brengt een popje,
een ander een tol,
een bal, een klein poesje,
het kribje komt vol!

En ieder kindje
dat iets heeft gebracht,
gaat weer naar buiten
en neuriet heel zacht:

Een liedje van vrede —
dat klinkt door de nacht,
het Kindeke luistert,
het luistert, en lacht.

Als alle kind'ren
 weer thuis zijn gekomen,
 ruist nog dat liedje
 door winterse bomen,
 't Stijgt naar de hemel,
 het zegent de aard',
 en 't blijft in de harten
 der kind'ren bewaard.

M. L.

Vijfde opgave: DRIE RIJEN.

Omdat elk jaar blijkt, dat jullie zoveel van „rijenpuzzels” houden, krijg je er dit jaar ook weer eentje. Maar hij is toch anders dan vorige jaren. Er zijn nu namelijk drie rijen, elk van 21 woorden, die zonder toevoeging van een nieuwe letter aan elkaar moeten worden gepast. Ziehier:

- 1e rij: - 2e rij: - 3e rij:
dier • draad • tocht
groot • lucht • port
rol • wed • tijd
ei • mol • oog
vee • jaar • strikje
elf • hand • eren
open • zwam • vers
in • la • laan
nieuw • oor • pruim
koor • maal • deel
eer • trans • strijd
graan • gist • de
avond • pool • ding
iep • leg • school
eind • lei • vlucht
nacht • er • hulp
voor • en • men
licht • steden • en
noord • ge • geld
goud • pauw • wens
inkt • en • el

Nu moet je de derde rij in de opgegeven volgorde laten staan. En dan ga je er woorden uit de 2e en 1e rij vóór passen, zodat je een goed driedelig woord krijgt. Als er b.v. in de 3e rij zou staan het woordje „licht” en je zou in de 2e rij vinden „pen” en in de 1e rij „lam”, dan kon je maken „lampenlicht”. Denk er goed om, dat elk woord in zijn eigen rij moet blijven. De 1e rij bevat dus de eerste delen, de tweede de middelste delen en de derde de laatste delen van de gevraagde woorden. En als je dit helemaal goed doet, dan moeten tenslotte de eerste letters van je nieuwe woorden samen één lang, mooi woord (van 21 letters dus) vormen. Zet er dan óók nog even bij, wat dit woord eigenlijk betekent!

Zesde opgave: DE LANGE ZINNEN.

De zesde, de laatste, is natuurlijk weer de moeilijkste. Maar wat is het fijn, als je er tenslotte goed mee klaar komt, hè? Dan is al je moeite beloond!

Deze opgave bestaat weer uit twee nummers, twee „cijferraadsels”. De eerste, die we a zullen noemen, is voor de kinderen beneden de twaalf jaar. De tweede, opgave 6b dus, is voor de leeftijd van 12 jaar en ouder. Natuurlijk mogen die ook beide opgaven maken, dat telt extra in je voordeel. Maar als je volgens je leeftijd bij b hoort, mag je nièt alléén maar a maken. Dan telt hij niet, hoor. Denk er om, dat van beide opgaven ook de samenstellende woorden moeten worden opgegeven.

Opgave 6a (dus voor kinderen van de leeftijd tot en met elf jaar) :

Gevraagd wordt een lange zin van 124 letters, met twee komma's er in.

De gegevens daarvoor zijn:

54-1-64-90-15-5-71-103-96 winters beroep.

12-42-79-107-114-94-121-84 aardig bosdiertje.

85-91-78-60-45-27-49-30-21-124 schadelijke beestjes voor de boeren.

38-51-9-112-41-36-1-57-47-16 dat kan geen mens of dier missen.

72-108-105-34-2-67-20-62-82 moet nu buiten gegeven worden.

99-74-13-18-32-76 gezellige vogels in de tuin.

110-86-113-110-37-33-99-89-39-7 mooi klein vogeltje, blauw-geel-groen.

3-24-52-98-80-8-41-109-100-123-63 bedekt soms 's winters alles buiten.

119-70-65-29-106-16-88-64-105-77-92 beleven we in december.

72-120-117-93-23-83-32-104-95-44-97 hebben de buitendieren, als de winter streng is.

102-116-26-115-87-55-68-109-58-35 nachtvogels.

56-81-19-43-111-50-31-28-25-53 doet het soms 's winters door reten en kieren.

66-61-59-11-5-13-119-73-10-17-40-71 als zodanig gebruiken sommige vogels nu hun oude nest.

4-73-22-46-5-69-14-32-12-48-37 wordt door de Eskimo's veel als vervoermiddel gebruikt.

101-108-6-50-118 gezellige vrucht voor winteravonden.

64-75-122-100-51 vergiftig kruipend dier.

Je moet dus de getallen van 1—124 goed ruim en duidelijk, naast elkaar, opschrijven. Dan ga je de gevraagde woorden bedenken. Elk woord bestaat uit zoveel letters als er getallen opgegeven staan.

Je zet elke letter onder zijn genoemd getal, en zo krijg je tenslotte de hele zin.

Gevraagd dus: zin èn woorden.

Opgave 6b (dus voor kinderen van 12 jaar en ouder). Jullie „lange zin” bestaat uit 150 letters, er staat één komma in. De gegevens zijn:

15-57-85-123-141-150-94-73-55-117-103-129 verschillende soorten van hetzelfde huisdier.

139-52-33-46-67-88-114-76-55-107-21-118-105-124-65-91-8 vereniging die veel goed doet (je kunt er ook jeugdlid van zijn!)

120-82-132-101-89-3-138-78-19-42 prettige kameraadjes thuis.

98-121-140-126-10-101-109-87-147-84-59 daardoor leer je veel over onze gevleugelde tweevoeters.

25-66-35-2-86-95-78-74-93-119) zeer mooie viervoeters.

5-12-80-113-134-100-144-70-127-142-136-46-111-144-38-48 het in portret brengen van onze fauna.

1-30-96-62-131-68 dierengeluid.

116-146-102-69-94-112-83-27-74 soort poes.

148-137-75-99-46-32-90-79-128-81-55 zijn slechts van april tot sept. bij ons.

92-72-3-122-71-145-60-44-113-50-135 vogelgeluid.

63-125-24-47-77-28-45-31 doet een kleuter op een namaakpaard.

54-64-74-149-133-143-17 eb en vloed.

53-61-34-18-41-37-109-115 gaan veel trekvogels heen.

13-16-23-104-6-113-14-20 doet een bootje wel op het water.
58-9-26-22-51-11-4-108-97-3-40 moet er bestaan tussen mens en huisdier.
49-61-7-56-106-29-39-89 andere naam voor oktober
36-3-43-130-30-110 klokgelui.
Gevraagd: de lange zin en de woorden.

Ziezo, daar staan ze dus weer, je zes opgaven. Om te zorgen dat alles goed verloopt, geef ik je hier nog even de acht voorwaarden, waar je je stipt aan houden moet:

1. Elke opgave moet op een apart velletje papier geschreven zijn en voorzien van naam, adres, leeftijd en geboortedatum. Zet er bij twijfelachtige namen ook bij, of je een meisje of een jongen bent (Hans, Lou, Willie, enz.).
2. Frankeer je brief vooral goèd!
3. Er moet met goede inkt geschreven worden. Alleen bedlegerige zieken mogen desnoods potlood of ballpoint gebruiken.
4. Voor meerdere kinderen uit eenzelfde gezin mogen bij Uitgeverij Ploegsma (Keizersgracht 616, Amsterdam-C) gratis nog extra kleurplaten worden aangevraagd. Dat is fijn, hè? Maar doe het gauw, anders zijn ze op!
5. Wie de kleurplaat erg graag terug wil hebben, moet voor terugzending het vereiste porto insluiten. Niët vastplakken.
6. Kinderen uit één gezin kunnen in één enveloppe inzenden, mits het werk goed gescheiden wordt gehouden.
7. Dek je kleurplaat en tekeningen liefst af met dun vloeï.
8. Alle brieven en werk moeten worden toegezonden aan *Mej. Mien Labberton, J. J. Talsmalaan 14, Oosterbeek, vóór 20 januari 1962.*

Het spreekt vanzelf, dat je netjes werkt. Geen vlekken, geen verbeteringen, geen doorhalingen. Want dat maakt je werk maar slordig en net werk krijgt altijd een streepje voor! Er worden véél mooie prijsboeken uitgelooft — doe dus flink je best. Het spreekt natuurlijk óók vanzelf, dat degenen die zo gelukkig zijn een prijs te krijgen, mij de goede ontvangst daarvan even berichten. En nu komt er aan het slot nog iets heel bijzonders. Iets heel nieuws! Uitgeverij Ploegsma stelt aan alle kinderen, die hier iets voor voelen, en die nog geen 16 jaar zijn, de mogelijkheid open, zelf een eigenbedacht kerstverhaal te schrijven en dit vóór 1 april a.s. in te zenden. Het verhaal moet niet te lang zijn, goed duidelijk geschreven zijn, het papier slechts aan één zijde beschreven. En nu komt het: *De allerbeste twee van de ingezonden verhalen zullen in het Kerstboek van 1962 worden opgenomen!* In dit Kerstboek van 1961 lees je een verhaal van Claudia Zimmerman. Dat is ook nog een schoolmeisje. Dit is dus het eerste van de serie „Kerstverhalen, door kinderen geschreven”. Dit is dus een prachtgelegenheid voor „schrijvers en schrijfsters in de dop” om eens te laten zien wat zij kunnen.

De verhalen moeten regelrecht worden ingestuurd bij *Uitgeverij Ploegsma, Keizersgracht 616, Amsterdam-C.* Vergeet vooral niet onder je werk volledige naam, leeftijd en adres te vermelden! En nu wens ik je een prettige Kerstvakantie toe, een gezegend Kerstfeest en veel genoegen met dit Kerstwerk. Hartelijk gegroet allemaal, en tot volgend jaar!

M. L.

